І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 170. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 14-го ВЕРЕСНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 14, 1966 No. 170. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 13 вересня 1966

В АМЕРИЦІ

СЕНАТ ГОЛОСУВАТИМЕ В СЕРЕДУ 14-го вересня над проєктом про припинення дискусії про громадянські права. Провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Майк Менсфілд зібрав 17 підписів, потрібних для внеску про припинення дискусії - обструкції, яку ведуть республіканці проти законопроєкту про громадянські права. Нема надії, щоб знайшлася більшість, яка буде голосувати, щоб припинити обструкцію. Але вислід голосування буде вказівкою, що треба залишити проєкт про громадянські права, бо немає вислідів на його схвалення тепер.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПОСТАВИВ ВЕТО проти законопроєкту, котрий збільшував забезпечення федеральних урядовців на 30 відсотків більше в порівнянні з теперішнім станом, і збільшував федеральні видатки на 90 мільйонів дол. річно. Президент виступив проти цього проєкту тому, що він збільшував би інфляційний тиск. При цій нагоді Президент виступив проти Конґресу, котрий збільшує федеральні витрати та заявив, що Конґрес повинен якнайскорше схвалити запропоновані проєкти про збільшення податків для бизнесменів.

ВИЯВИЛОСЯ, ЩО БРАЗИЛІЯ ПРОДАЛА 8,000 тонн кукурудзи комуністичній Кубі Фіделя Кастра, хоч вона разом із іншими американськими державами зобов'язалася не торгувати з Кубою. Цю кукурудзу Бразилія продала потайки в серпні цього року, і цей товар було перевезено совєтськими кораблями. Бразилія погодилася ще в 1964-му році зірвати дипломатичні зв'язки з Кубою. Справу продажу кукурудзи Кубі полагоджували совєтські дипломати. Бразилійський правний дорадник при амбасаді у Вашинґтоні, Хорґе Са де Алмейда заявив, що продано Кубі кукурудзу тому, бо зайшов був крайній випадок: Кубі загрожував голод.

КРАЙОВА ВИХОВНА АСОЦІЯЦІЯ поручає шкільній владі, яким способом можна зменшити великий недостаток учителів, котрий заіснував а цій країні від довшого часу. По-перше можна б затруднити на повні години, або на частину годин замужніх жінок, які припинили були вчительську працю, коли одружилися, або коли стали матерями. Далі, можна б дати працю в школах тим особам, які закінчили коледжі, але не мають потрібного педагогічного вишколу. Їх можна б підготовити до праці а школах. Можна б покликати до вчительської праці емеритованих учителів і вчительок, якщо вони умово і фізично здорові до праці в школі.

ЗАГРОЖЕНА ПОБУДОВА НАЙМОДЕРНІШОЇ підземки в світі, котру мають збудувати у Вашинґтоні, що є дев'ятим щодо величини містом в цій країні. Будова цієї модерної підземки мала вже відбутися в найближчому році, але Палатна Комісія Видатків зменшила на 43.2 мільйона дол. буджет столиці Вашинґтону, який був запляноваений на 423.9 мільйона дол. Підземка столиці мала творити цілу систему підземних залізниць 25 миль довжини. На перші витрати цієї будови мали в найближчому році призначити 8,5 мільйона дол. Можливо, що Палатна Комісія змінить своє рішення в цій справі.

У СВІТІ

КОМУНО-КИТАЙСЬКЕ ПОЛІТБЮРО ПЕРЕСТЕРЕГЛО нижчих партійних бонзів і державних урядовців — у комуністичному царстві всі є на державній службі, — щоб вони не занадто перечили „червоним ґвардистам", які переводять на місцях „культурну революцію", вимазуючи всі „февдальні й закордонні впливи". Обширна стаття у тому тоні у передовому пейпінґському щоденнику „Джен-мін Джіг Пао" недвозначно натякає на щораз численніші сутички між „ґвардістами" й студентами та селянами, які бунтуються проти тероризування їх „ґвардістами", що є звичайними хуліґанами.

У МОСКВІ ВІДБУЛАСЯ ВЕЛИКА ПАРАДА комсомольців з нагоди 25-річчя переможної битви під Москвою, коли-то німці зайшли були аж на передмістя Москви. Совєтське міністерство військових справ влаштувало з цієї нагоди показ зброї з другої світової війни, а лідер комсомолу, Борис Пастухов, виголосив до 25.000 учасників маніфестації промову, в якій, між іншим, наталврував китайських „авантуристів". Совєтські головачі зорганізували ту маніфестацію тому, що підсовєтська московська молодь не має зрозуміння — ані знання фактів — до „вітчизняної війни" з 1941 - 45 р.р.

В МАНІЛІ, СТОЛИЦІ ФІЛІППІН, З ПАРАДОЮ ПРОВОДИЛИ 800 вояків інженерських частин, які відплили до Південного В'єтнаму, слідом за 100 першими вояками, що виїхали були місяць тому задля приготування квартир. Загалом призначено 2.000 філіппінських військовиків технічних частин до виїзду до Південного В'єтнаму, не для участи у тамошніх боях, а задля направи й будови шляхів та мостів і будування домів для багатьох тисяч в'єтнамських втікачів.

29 СИРІЙСЬКИХ СТАРШИН І ЦИВІЛЬНИХ ВТЕКЛИ ДО ЙОРДАНІЇ — між ними кілька полковників, з яких один командував прикордонною сторожею на відтинку Сирії й Ізраїлю. Лівий уряд Сирії обвинувачує Йорданію в під'юджуванні сирійських військовиків проти теперішнього режиму Сирії, що його активно підтримує тамошня комуністична партія. Західні обсерватори стверджують поглиблення внутрішньо-політичної колотнечі в Сирії внаслідку комуністичних метод правління тамошньої кліки.

ГРЕЦЬКИЙ ПРЕМ'ЄР СТЕФАН СТЕФАНОПУЛЬОС ПУБЛІЧНО ЗАКИНУВ лідерові опозиції, колишньому прем'єрові Ґеорґові Папандреу, що він своєю кампанією підриває монархічний устрій в Греції та закликав його до з'ясування свого становища супроти монархії і теперішнього короля Константина. Стефан Стефанопульос був віце-прем'єром в уряді Папандреу, але разом з 50 іншими членами партії Центральної Унії, яка мала більшість в парляменті, виступив з неї, коли король Константин спротивився задуманій „чистці" між вірними династії старшинами грецької армії. За спиною Ґеорґа Папандреу стоїть його син Андреас, що користується підтримкою комуністів.

СОВЄТСЬКИЙ МАРШАЛ ПАВЕЛ ПОЛУБОЯРОВ ЗАЯВИВ, що Совєти випродукували танк, який може опорувати в терені, затрусному радіоактивними елементами. Той танк — за словами названого совєтського маршала — перевищує своєю вогневою силою, маневровою здібністю та здатністю переборювати далекі віддалі — всі дотеперішні здобутки в ділянці танкової техніки. Однак большевики покищо того танка не показали ані теж не оприлюднили його світлини.

„ДЖЕМІНІ 11" З ПРЕЦИЗНІСТЮ ВИПУЩЕНИЙ В ОРБІТУ, ЗЛУЧИВСЯ З „АДЖЕНОЮ", ВІДБУВАЄ СВОЮ ТРИДЕННУ МІСІЮ

Кейп Кеннеді, Флорида. — Випущений 12-го вересня космічний корабель Джеміні 11 вже в першій орбіті, згідно з пляном, виконав своє найважливіше завдання і об'єднався з раніше випущеною ракетою Адженою. Це сталося вперше в серії летів Джеміні, бо в попередніх летах об'єднання бувало запляноване на третій або аж на четвертий обліт довкола Землі. Об'єднання в першій орбіті є конечне під час летів до Місяця, бо космічний корабель, який буде на Місяці, мусітиме вже в першій зустрічі з матірним кораблем Аполло об'єднатися з ним, щоб разом вертатися на Землю. Об'єднання ракет відбулося на висоті 185-ох миль над Тексасом о год. 12:16 по полудні, і тоді командант Джеміні 11 командор Чарлз Конрад повідомив, що настало об'єднання. З наземної станції прийшла відповідь: „Чудово!" В Джеміні 11 летять астронавти: командор фльоти Чарлз Конрад — головний пілот, і підкомандор Ричард Ф. Ґордон — співпілот. Вони мають кружляти довкола Землі три дні. Випущення в понеділок відбулося точно згідно з пляном після того, як заплановані випущення на п'ятницю і суботу були відкладені внаслідок деяких технічних хиб. Об'єднання ракет вже в першій орбіті Джеміні 11 вимагало великої уваги астронавтів, бо вони впродовж однієї години мусіли поробити потрібні калькуляції за допомогою машини - компютора, який вони мали з собою. Вони послуговувалися також радаром та своїми очима. Після першого об'єднання командор Конрад відчепив Джеміні від Аджени, щоб ту саму вправу міг виконати командор Ґордон. У вівторок 13-го вересня командор Ґордон має вийти з Джеміні на протяг 107 мінут в космос та має фотографувати Джеміні та виконувати інші вправи й досліди. Командор Конрад вже літав по космосі, а командор Ґордон летить вперше. Якщо кружляння Джеміні 11 буде відбуватися згідно з пляном, то астронавти приземляться на Атлантику в четвер 15-го вересня.

У Південному В'єтнамі голосували 80 відсотків управнених виборців

Сайґон. — За остаточними вислідами голосування до конституанти в Південному В'єтнамі в минулу неділю 11 вересня ц. р., з-посеред 5.-288.512 зареєстрованих дорослих осіб - виборців голосували 4,274.812 осіб. Цей вислід голосування перейшов усі сподівання найбільших оптимістів — стверджують західні кореспонденти у Сайґоні. Прем'єр Нґуєн Као Кі заявив був перед виборами, що коли до виборів піде 50 відсотків зареєстрованих, то це вже буде перемога над комуністами, які проголосили бойкот виборів і терор, щоб відстрашити виборців. 80 відс. голосуючих доказали, що було мітом твердження, наче б комуністичні партизани тримають три четвертини Південного В'єтнаму під своєю контролею. У тих недільних виборах обрано 97 цивільних осіб і 20 військовиків до конституанти, яка збереться 26 вересня ц. р. Між обраними є багато противників теперішнього військового режиму, проте всі є антикомуністами й антиневтралістами. Обрано, м. і., також колишнього голову південно - в'єтнамської держави Фана Хука Суу, який був президентом від жовтня 1964 до липня 1965 року, коли-то тодішній цивільний уряд відсунено від влади у безкровному перевороті, що його перевів теперішній прем'єр маршал летунства Нґуєн Као Кі. Американські керівні кола у Вашинґтоні прийняли з великим вдоволенням вислід виборів.

У Китаї військо присмирює бунти проти „червоноґвардійців"

Токіо. — За твердженням японської преси, в цілому ряді міст у Комуністичному Китаї — у Харбіні, Тієнтсіні, Сінані, Ганчов, Вугані, Квейліні й інших — частина місцевих студентів, робітники й селяни ставлять активний спротив „червоним ґвардійцям", що їх підтримує центральний уряд в Пейпінґу, як орґан для переводження „культурної революції". Деякі партійні місцеві верхівки виступили проти хуліґанських „культурних революціонерів", які, приїхавши з Пейпінґу, без ніяких основ і без слідства, публічно оскаржували членів місцевої адміністрації чи керівників високих шкіл в „назадництві, опортунізмі й реакційності". У Квейліні створилась спонтанна 100.000-на вулична демонстрація проти „червоноґвардистів", які тероризували місто. Проти демонстрантів вислано військо, але наслідків тієї сутички не подано. Водночас японські й інші далекосхідні газети стараються розгадати загадку щодо нового складу комуно-китайського Політбюра та його 7-членної Головної комісії, яка є фактично найвищою керівною клікою. Виходить, що з Політбюра Мао Тсе-тунґ викинув „президента" Лію Шао-чі та маршала Чу Тега. Зате появилися нові прізвища. „Вичищено" також губернатора провінції Квантунґ Чена Ю, який нібито одверто виступив проти „червоноґвардистів".

Економіст стверджує несправедливість податкової системи

Вашинґтон. — Директор економічних студій при Брукінґс інституті Джозеф А. Печмен перевів студії над податковою системою з 1964 року і ствердив, що вона не справедлива для деяких осіб. Між іншим він встановив, що особи, які мають річний прибуток від $ 100.000 і $ 200.000, платять пропорційно більший прибутковий податок, як ті особи, які мають прибуток у висоті одного мільйона долярів або й більше. Податкові заходи, які мають допомогти старшим особам, в дійсності допомагають більше багатшим особам, як тим, що мають помірковані прибутки. Щоб це направити, треба б на думку цього економіста збільшити суми звільнені від оподаткування особам із поміркованими прибутками. Печмен гадає, що несправедливо є дозволяти бездітним подружжям на те, щоб окремо складали податкові заяви, бо це дозволяє їм платити менший податок, який був би оправданий тоді, коли подружжя має дітей, на яких треба більше видавати фондів.

П'ятеро німців пробились під стрілами в булдозері крізь Берлінський мур

Берлін. — В неділю 11 вересня ц. р. два східньонімецькі 25 і 27-річні робітники втекли із Східнього Берліну до Західнього, разом із своїми вагітними дружинами та одною дитиною старшого втікача, пробившись силою булдозером, що його опанцирили були сталевими плитами. Булдозер пробив застави і щасливо перебрив рів, спеціяльно викопаний, щоб унеможливити втечу від сходу на захід. Комуністична військово-поліційна сторожа засипала бульдозер стрілами, які проте не пробили панцерних плит, а тільки одна куля зранила в чоло одного втікача. Деякі кулі залетіли до Західнього Берліну. Коли бульдозер наблизився до Західнього Берліну, зваблені на те місце стріляниною мешканці витягли мерщій втіачів з воза, при чому обійшлось без жертв Ця втеча відбулась о год. 7 вранці.

У НАЙБЛИЖЧІ СУБОТУ Й НЕДІЛЮ НА СОЮЗІВЦІ НАЙБІЛЬША ІМПРЕЗА РОКУ

Союзівка, Кергонксон. — До найбільших імпрез року на цій мальовничій оселі Українського Народного Союзу вже традиційно належать вересневі „Союзові Дні" із вибором та коронацією „Міс Союзівки" на наступний рік. А найвеличавішою із цих величавих імпрез буде без сумніву цьогорічний Великий Союзовий Фестин в найближчі суботу й неділю, 17 і 18-го вересня. На фестин спеціяльно приїжджають два голлівудські артисти українського роду — Джек Пеленс (Володимир Палогнюк) і Майк Мазуркі (Михайло Мазуркевич).

Як відомо, обидва артисти добре володіють українською мовою і тепер вони обидва є ентузіястами заплянованого й організованого ними голлівудського фільму про Гетьмана Івана Мазепу. Обидва вони візьуть участь у жюрі, що вибере і вкоронує „Міс Союзівку" на 1967-ий рік під час забави в суботу ввечорі. Разом з цими славними артистами на фестині будуть приявні та візьмуть участь у жюрі Міс ЗДА на 1965-ий рік Мішел Мітрінко і Міс ЗДА на 1966-67 рік Марія Рибчук, обидві українки. Очевидно, що в імпрезі візьме активну участь і цьогорічна Міс Союзівка Маріянна Сухенко та

Мішел Мітрінко

її попередниці з минулих років.

Забава і вибір „Міс Союзівки" є головними, але не одинокими атракціями фестину. Цю атракцію в суботу ввечорі попередить інша: виступ Сумівського Танцювального Ансамблю „Полтава" з Монтреалю під керівництвом балетмайстра Віктора Гладуна та в адміністрації Д. Грицайкова і при власній оркестрі під проводом М. Шереметн. В неділю перед полуднем учасники й гості матимуть нагоду псовнити свій християнський обов'язок та побувати на Службі Божій. В суботу і в неділю, під час дня, передбачено багато старокрайових фестинових розваг в роді биття горшків, перегонів у мішках і подібне. Крім того, хтось із гостей-щасливців матиме нагоду здобути прекрасний образ роботи артиста-маляра інж. Олександра Климка, який — до речі — також братиме участь у жюрі для вибору „Міс Союзівки". Фестин відбудеться без уваги на погоду, бо Союзівка розпоряджає великою залею та іншими удогідненнями для імпрез під дахом на випадок непогоди. Фестин викликав найширше зацікавлення, про що свідчать хочби зголошення організованих прогулянок автобусами з багатьох місцевостей.

Марія Рибчук

Джек Пеленс

МИТРОПОЛИТ ІОАНН ПОСВЯТИВ НОВУ ПРАВОСЛАВНУ КАТЕДРУ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. - Тут у гарній дільниці Овклейн між парками і зеленню Митрополит Української Православної Церкви Блаженніший Іоанн в асисті численного духовенства і за участю тисячі вірних посвятив в неділю, 11-го вересня, нову будівлю української православної катедри. Нова православна катедра у Філядельфії замінює стару катедральну будівлю, що від майже сорок років була осередком релігійного й національного життя частини української громади у Філядельфії.

Сорок років праці

Парафія при катедрі Української Православної Церкви має за собою майже сорок років праці. Постала вона в 1928 році й об'єднала чисельну православну громаду філядельфійських українців. Велику заслугу в рості парафії має о. митрофорний протоєрей Іван Савчук, який очолював парафію від 1931 до 1963, з чотирорічною перервою від 1948 до 1952, коли очолював він парафію у Скрентоні. За настоятельства отця Савчука парафія святого Володимира не тільки розрослась, але вела пожвавлену культурну працю. При парафії існував славний Козацький Хор, який був запрошений на Світову виставу в Ню Йорку і там здобув перше місце. Парафія св. Володимира замітна перш за все тим, що вона виховала нове покоління парафіян. Більшість теперішніх парафіян, це вже народжена у ЗДА молодь, яка горнеться до релігії і традицій своїх батьків і продовжує релігійне і суспільно-громадське життя у своїй парафії.

Нова Катедра в місці найбільшого українського поселення

Коли в 1963 році митрофорний протоєрей Савчук перейшов на заслужену відпустку, парафію перебрав енергійний настоятель о. Степан Біляк. Першою і найголовнішою думкою нового пароха було зберегти нашу молодь при парафії і при українській громаді. Дільниця, в якій була православна катедра, колись процвітала і в той час була осередком українського поселення у Філядельфії. Але з роками дільниця зовсім підупала. Українці почали масово переселюватися у кращі райони міста, головно в північну частину. Новий парох з турботою завважував, що може впасти фреквенція вірних у богослуженнях, батьки почали боятись відправляти дітей вечорами на науку релігії до церкви. Ще в 1950 році отець протоєрей Андрій Дворакіський підсував думку вибудувати новий катедральний храм у Філядельфії. Але щойно о. Степан Біляк приступив енерґійно до діла. В 1963 році за головування діяльного і підприємчивого Богдана Грицишина Церковний Комітет покликав до життя Будівельний Комітет, який очолив Йосип Підгурський. Обидва провідники громади — це вже народжене у ЗДА покоління українців. Богдан Грицишин це син померлого громадського діяча старшої генерації Григорія Грицишина. До одного року були зібрані фонди і Комітет приступив до купна площі під будову церкви. Як це похвально підкреслив Митрополит Іоанн, Комітет підшукав місце там, де живе громада, пішов за громадою, щоби їй краще служити. Місце на нову православну катедру закуплено у прегарній дільниці Овк Лейн. Громада підтримала будівельну акію і ось на розі широкої головної П'ятої вулиці, де перетинає її 67-ма евню станула імпозантна церква.

Катедра у модернізованому візантійському стилі

Православну катедру у Філядельфії запроєктував архітект грецького роду Микола Чаймес. Він забажав традиційний візантійський стиль виповнити новим модерним духом, щоб задовольнити смак молоді. Нова церква являє собою модерну

(Закінчення на стор. 4-ій)

Організація Оборони Лемківщини відзначила своє 30-річчя

Ґлен Спей, Н. Й. В суботу й неділю, 10 і 11 вересня 1966 р. тут на літній оселі УРСоюзу відбулася Шоста Зустріч лемків із ЗДА і Канади для відмічення 30-річчя існування їх єдиної установи, Організації Оборони Лемківщини. З'їзд відкрив й ним проводив голова Організації Юліян Котляр, секретарював секретар Корнило Баб'як, а в почесній президії засіли члени-основники Олекса Романів, адв. Михайло Радик, Теодор Вислоцький і Василь Токарський. Голова Організації звітував про працю пророблену в останніх роках, зокрема підмічуючи допомогу рештка лемків, що осталися в межах Польщі. Звітували делеґати поодиноких Відділів О. О. Л., яких є 25 в ЗДА і Канаді. Після дискусії відбулася святочна вечеря, в якій, крім делеґатів і гостей-лемків, взяли участь також представники громадських установ. Вечерю відкрив голова Ю. Котляр, о. Степан Клепарчук провів молитву. Старостою вечора був д-р Ярослав Падох, який у вступному слові підмітив історичну ролю лемків у побудові громадського життя на американському континенті. Хоч лемківська організація існує тільки тридцять років, то громадська робота лемків

(Закінчення на стор. 4-ій)

Філядельфійська округа відбула „Союзовий День"

Честер, Па. — Минулої неділі, 11-го вересня, тут на площі „Карпати" відбувся успішний „Союзовий День", що його влаштував Окружний Комітет УНСоюзу філядельфійської округи. В програмі дня були виступи „Міс Союзівки" Маріянни Сухенко зі сестрами, Катрусею і Лідою, виступ танцювальної групи 362-го Відділу УНС з Брістолю під керівництвом Дмитра Надраґи та футбольні змагання юнаків із Пластової Станиці та Осередку СУМА ім. УПА у Філядельфії за чашу Окружного Комітету УНС, яку здобули пластуни, вигравши змагання. Врочистою частиною Дня була зустріч із заслуженими членами - піонерами УНСоюзу, яких вітали гол. предсідник УНС Йосип Лисогір, гол. касир Іван Кокольський, голова Контрольної Комісії д-р Володимир Галан та гол. радний Іван Одежинський і о. мітрат Омелян Мицик. Під час Дня виступив та промовив до кругло 900 зібраних гостей кандидат до Конґресу ЗДА адв. Тома Дармопрай, активний член УНСоюзу. Грала оркестра Павла Малинівського з Честеру.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Вибори у Південному В'єтнамі

До виборів, що відбулися у Південному В'єтнамі минулої неділі, не можна ставитись з такими критеріями, як ми їх звикли стосувати до всенародних голосувань у демократичних країнах Західньої Европи чи Америки. Південний В'єтнам — країна зруйнована й схаотизована війною та комуністичним терором, що звернений, може, ще більше проти цивільних, як проти військовиків, щоб спаралізувати всяку їхню громадську активність та створити податливий ґрунт для комуністичного перевороту. Значна частина Південного В'єтнаму знаходиться під контролею комуністичного підпілля, з адміністрацією, що її те підпілля призначило, а частина терену, особливо в смузі, що прилягає до так званої невтральної зони між Північним і Південним В'єтнамом вздовж 17-ої паралелі, — охоплена постійними боями. До того ж, коли теперішній уряд, у значній мірі під натиском опозиційного табору амбітних буддійських монахів, проголосив вибори — спершу до конституанти, а згодом до парляменту, — комуністичне підпілля зразу ж заявило, що вживатиме всіх засобів терору, щоб до тих виборів не допустити. Ціль комуністів ясна: не дозволити режимові Вільного В'єтнаму сконсолідувати відносини в країні, завести лад та закономірний правопорядок і, особливо, спертися дійсно на народі. До комуністів приєдналися й згадані войовничі буддисти, які вели кампанію проти леґального уряду не на те, щоб направити його хиби, а на те, щоб його скинути. Вони були також проти того, щоб перевести вибори спершу до конституанти, задля виготовлення конституції, а щойно згодом до парляменту, бо таким чином продовжується речинець правління теперішнього уряду, що його вони хотіли позбутися автоматично, вже після найближчих виборів.

Очевидно, що в таких умовинах голосування не могло відбуватися нормально. Було згори виключене охоплення виборами всього терену країни та всього її дорослого населення. Тож можна було сподіватися, що взагалі перші всенародні вибори в Південному В'єтнамі у частини населення не знайдуть зрозуміння, як незнайомий йому ще засіб демократичного устрою, і що частина виборців стримається від голосування просто з остраху перед помстою місцевих комуністичних терористів. Було теж наперед відомо, що надзвичайно трудно буде зорганізувати такий виборчий апарат, який нормально діяв би під охороною війська та поліції і водночас був би настільки справедливий і об'єктивний, щоб вибори не мали враження, що діють під диктатом уряду.

Але власне тому, взявши на увагу всі ті надзвичайно складні обставини, в яких відбувалися вибори, вони стали світлим виявом здорового інстинкту південнов'єтнамської людини, а водночас морально-політичною перемогою уряду. І „віце верза" — вони стали дошкульною прогрою комуністів і всіх авантюрницьких союзників. З-посеред круглих 15-ох мільйонів населення Південного В'єтнаму виборчі комісії зареєстрували 5,228,512 дорослих громадян, управнених до голосування. Це становить дві третини всього дорослого населення тієї країни. З них голосували 80 відсотків, отже разом 4.274.812 осіб. З-поміж 568 кандидатів вони обрали 117 членів конституанти. Вибори не йшли під гаслом „за" чи „проти" комуністів, ані під гаслом продовжування чи закінчення війни, ані під гаслом „за" чи „проти" союзу з Америкою. Військовий уряд Нґуєна Као Кі розумно виключив з передвиборчої кампанії всі такі суто політичні справи, а популяризував такі гасла, як: „Зрозумій політичну плятформу кандидатів", „Остерігайся демагогів", „Стій осторонь екстремістів", „Вибирай кандидатів, які принесуть найбільше користи країні", „Голосуй, щоб підпорядкуватися волі більшости обраних", „Ходи на передвиборчі збори і передусім — голосуй"... Такі і подібні гасла мали очевидну ціль: протидіяти деструктивній акції комуністів та екстремних буддистів і надхнути людей вірою, що ті вибори потрібні, і що тому треба голосувати.

Виходить, що урядові вдалася його кампанія. Хоч згаданий угорі військовий уряд Південного В'єтнаму спершу не квапився ані до будь-яких виборів, ані до конституції, що її виготовили б цивілісти, обрані народом, він зрозумів, що такі вибори можуть його морально підтримати й можуть дійсно причинитися до політичної стабілізації. І тому американські чинники слушно вирішили, що нема чого боятися, що до голосу у Південному В'єтнамі прийдуть комунофільські „невтралісти", а треба сприяти тому виборчому експериментові, який може стати для в'єтнамського народу лекцією „абв" демократичного способу думання. А в такому думанні і діянні — запорука дійсної програ комунізму.

55,800,000

Поважна цифра в заголовку цієї статті не становить ані прибутків, ані витрат в долярах, це — число учнів і студентів, які у вересні починають чи продовжуватимуть навчання у початкових і середніх школах, коледжах та університетах цієї країни. Вона на 2,600,000 більша від числа учнів і студентів у минулому шкільному році, і на 16,200,000 більша від числа молоді в усіх школах десять років тому — в шкільному році 1956-57. Цього року понад четвертина всього населення З'єдинених Держав вчитиметься в школах різних ступенів.

Число дітей у початкових школах, починаючи від дитячого садка аж по 8-му клясу, становить в цьому році 36,600,000; число учнів у середніх школах (гайскулах) — 13,300,000, що становить разом 49,900,000. Десять років тому в початкових і середніх школах навчалося 39,500,000 учнів. Цьогорічне число студентів в коледжах й університетах виносить 5,-900,000, а в шкільному році 1956-57 воно становило 3,-100,000.

Дехто гадає, що число студентів в академічних школах у значній мірі збільшилося ще й тому, що певний відсоток їх залишається в шкільних мурах для того, щоб мати право не йти на військову службу. Але це не є головною причиною зростання числа молоді, яка не обмежується середньою освітою. Педагоги та суспільно-громадські діячі вже кілька років закликають молодь продовжувати свою освіту після закінчення гайскулів, бо розвиток технології з кожним роком вимагає вищих знань від працівника - фахівця.

Збільшення числа учнів у школах вимагає більших фондів на те, щоб можна було з успіхом вести навчання, вимагає щораз нових клясних приміщень. В 1965-66 шкільному році на цю справу витрачено у ЗДА 45.1 більйона дол., тобто 6.7 відсотка вартости всієї крайової продукції. Обраховують, що витрати на школи всіх ступенів і категорій в цьому шкільному році становитимуть 48.8 більйона дол.

Треба підкреслити, що майже в усіх країнах світу витрати на народну освіту покриває федеральна скарбниця. У 1965-66 фінансовому році державна скарбниця ЗДА видала на допомогу школам 6.1 більйона дол., а в 1964-му році — тільки 2.3 більйона. Значні суми у шкільництво вкладають також стейтові леґіслятури та міські самоуправи.

Очевидно, що ця найбільша в світі американська навчально - виховна мережа мусить давати добрі вислідн. В минулому році 2,600,000 випускників вийшло зі середніх шкіл ЗДА; 536,000 здобули титул бакалявра; 126,-000 закінчили академічні школи з титулом маґістра, а 19,000 — з титулом доктора.

Нема чого побоюватися, що для такого великого числа цьогорічних випускників, бакалярів, маґістрів та докторів забракне праці. Статистика виявляє, що не лише в школах, але й в промисловості і в усіх інших ділянках народного господарства є величезне запотребовання на фахівців.

Цікаво, що гін до реформи шкільництва, який спонтанно виявився був у 1958-му році, після того, як в СССР випустили першого „Спутніка", в останньому часі змалів: ЗДА можуть похвалитися блискучими успіхами в ділянці дослідження космосу і ведуть перед в програмі здобуття Місяця.

Справу реформи шкільництва відсунула набік також проблема расової інтеґрації шкіл, яку здійснюється з щораз більшим успіхом в південних стейтах.

Українські батьки повинні дбати, щоб їхні діти по закінченні середньої школи не припиняли науки, а здобували вясоку освіту, ставали висококваліфікованими і якнайбільш освіченими працівниками.

П. Панасенко

КРЕМЛІВСЬКІ ДЗВОНИ Б'ЮТЬ НА СПОЛОХ

Вечірньою вулицею міста, в туманних відсвітах ліхтарів іде повільно людина. Назустріч їй — молодий широкоплечий парубок у зсунутому набакир кашкеті й короткому плащі під пояс. Він також іде неквапно. Ще не розуміючи що до чого, чоловік робить крок ліворуч, вбік огорожі шкільного подвір'я, даючи дорогу парубкові. Той — також робить крок ліворуч... І раптом страшний удар в обличчя кидає чоловіка на бетонову огорожу. Нестямний біль в оці. Чоловік однією рукою хапається за око, а другу викидає вперед, назустріч ворогові. Все таки нападав один, а з одним можна боротися... Але чийсь удар ззаду, в потилицю, знов відкидає його до огорожі. Удар, і це — удар...

Той, у сірому кашкеті, із затиснутою в руці здобиччю — шапкою — перестрибнув через огорожу і зник у тумані...

Виплюнувши на хідник вибитий зуб, витираючи хустинкою залляте кров'ю обличчя, чоловік, похитуючись, повертає назад, додому...

Що це? Уривок з пригодницького оповідання? Ні, це дійсна сценка з життя вечірнього міста Донецького в Україні, змальована Віктором Соколовим у „Літературній Україні" з 5 липня. В донецькому часописі з'явилася навіть нотатка: „Останнім часом в області почастішали пограбування громадян. Напасники зривали з голів шапки й зникали".

Совєтські часописи в Україні називають ці вчинки хуліганством. Хуліган — це сьогодні наш найбільший клясовий ворог! — вигукнула „Літературна Україна". Преса, що ось уже близько півсотні літ, захлинаючись на всі лади, співає дитирамби „совєтській ідеальній і гармонійній системі", раптом ударила на сполох: оголосити війну хуліганству!

Дійшло до того, що 26-го липня цього року сам голова Верховного Совєту СССР М. Підгорний підписав „указ" про боротьбу з хуліганством. Підвищується число дружинників — помічників міліції. На керівників підприємств посипалися обвинувачення, що вони незаконно виготовляють різного роду зброю: фінські ножі, кастети та ін. Прокураторам та судам наказано судити нових „клясових ворогів" у якнайстисліші терміни. Комсомолові та виховним інституціям винесено догани за те, що молоді люди з'являються у клюбах не з квітами, не із збірками поезій, а з... фінськими ножами...

Ось якими плодами пишається московська совєтська система у своє п'ятдесятиріччя!

Але чому так тривожно забили на сполох кремлівські дзвони? Чи йдеться тут лише про хуліганство?

Як відомо, коли вода в горщику закипає, вона вихлюпує. Так і люди, доведені до відчаю нестерпним життям під московсько - совєтським режимом, заглядають до горілчаної пляшки, і тоді напідпитку проявляють деяку волю і — сваволю. Це правда.

Проте є й інша правда, коли люди, зокрема молодь, стають явно і приховано до боротьби проти окупанта. Про це можна здогадуватися з допису, вміщеного в київському часописі „Культура і Життя" з 31 липня.

Недільного вечора, — розповідає кореспондент П. Заманський, — у великому, осяяному вогнями, палаці культури міста Донецького, коли молодь кружляла під звуки вальсу, в фоє ударом ножа вбито секретаря комсомольського комітету шахти „Дев'ята - капітальна" Валентина Федоркова. На допиті, — пише далі цей кореспондент, — побачивши крізь вікно похоронну процесію, вбивця кинув: „Це мої труди ховають. Я вбив його за те, що він займався громадською діяльністю".

Чи це також хуліганство? Ні, це явний виклик проти московсько - совєтського режиму. Хуліганство — лише новий привід, застосовуваний Москвою: під шум і галас про кримінальстів — винищувати всіх невдоволених невільничою системою.

Тихон Тещук

НАПЕРЕДОДНІ IX КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ У ЗДА

Живемо в умовах американської демократії, в якій на відміну від московсько-большевицької системи всі громадяни користуються великою свободою. Але навіть у виробленому американському суспільстві є люди, які зловживають засадами демократії: ухиляються від плачення державних податків, відмовляються йти до війська, порушують громадський спокій і т. д. Тому на сторожі американської демократичної системи стоять суди, поліція і військо, які охороняють ЗДА від анархії та руїни.

Наша українська національна група в ЗДА існує лише на засадах морального авторитету нашого проводу і добровільности. Ми не маємо ніяких екзекутивних органів, які могли б примусити членів української громади підпорядковуватись нашим авторитетам і боронити їх проти очорнювання та деструктивної критики.

Наші зовнішні вороги-окупанти з тривогою дивляться на організованість і успішку діяльність української національної групи в ЗДА, яка в цьому передконвенційному періоді провела велику роботу: побудували пам'ятник Т. Шевченкові у Вашингтоні, щорічно відзначала свято Української Державности та Тиждень Поневолених Націй, складала гроші на діяльність УККА, допомагала будові українського католицького університету в Римі, співпрацювала з нашими Ієрархами на ґрунті національної єдности, збудувала катедру української православної та катедру української католицької церков в Філядельфії; до цього додати зріст наших молодечих, забезпеченевих та господарських організацій, здобуття спортового чемпіонату „Тризубом" і т. д.

Це все, без сумніву, великі досягнення української національної групи в ЗДА за останні чотири роки.

Особливо варто відзначити акцію. Тижня Поневолених Націй. Під проводом довголітнього заслуженого голови УККА проф. Л. Добрянського ця акція об'єднує не тільки представників поневолених в СССР націй, але й деякі групи американського громадянства, які вважають, що ідеї ТПН можуть послабити і розкласти московську колоніяльну імперію, що загрожує світові атомовою війною. У цій площині українська визвольна політика збігається з американськими ідеалами свободи для всіх націй і відкриває перед нами кращі перспективи.

Великої шкоди нашій справі завдає нездорова, злослива критика і очорнювання наших національних та церковних провідників, що часом викликає замішання та зайві суперечки. Тому на IX конґресі УККА треба приймати лише здорову, конструктивну критику.

Для підвищення працездатности склад Екзекутиви УККА варто було б дещо зменшити.

Зважаючи на те, що переважаючу суму на УНФонд складають індивідуальні платники, і на те, що Відділи УККА мають відіґравати на місцях важливішу ролю, треба було б доповнити Екзекутиву представниками від платників УНФонду з найближчих до Ню Йорку околиць, щоб не нести зайвих матеріяльних витрат.

Представництво наших забезпеченевих товариств в Екзекутиві УККА треба зберегти, бо ці організації є найбільш стабільним чинником серед української еміґрації в ЗДА.

До початку IX конґресу часу залишилося вже мало. Треба подбати, щоб якнайбільше делеґатів взяло участь у цьому конґресі, який має визначити дальші етапи у допомозі визволенню України.

Одначе, здійснити постанови IX конґресу УККА можна буде лише при нашій максимально скріпленій організованості і високій жертвенності на УНФонд, який дає можливість бачити кожного члена української громади та всю українську громаду в правдивому світлі і відповідно до цього укладати реальні пляни на майбутнє.

ЧУЖИНЕЦЬКІ РОБІТНИКИ В ЗАХІДНІЙ ЕВРОПІ

Монпельє. — На залізничних стаціях великих міст Франції, Німеччини, Бельгії в суботу й неділю повно людей, що говорять різними мовами і відрізняються від місцевих мешканців зовнішнім виглядом. Між цими людьми, що голосно розмовляють між собою, в окремих гуртках, почуєте мови — італійську, еспанську, грецьку, турецьку й арабську. Також і зрозумілі українцеві слова сербо - хорватської мови лунають щораз частіше в цій різномастій юрбі. Тут у великій більшості мужчини. Але є й молоді жінки, переважно італійки. В неділю й свята ці люди мають місце, де можуть найлегше зустріти своїх земляків - знайомих. На стаціях залізниць простору досить.

У Західній Німеччині начисляють цих „гостей - робітників" з різних країн більше як мільйон. Франція має чужинецьких робітників 2 мільйони з чвертю. У Франції та Німеччині найбільшу національну групу між чужинецькими робітниками творять італійці. За ними на другому місці стоять еспанці. У Франції третє місце своїм числом між робітниками займають португальці. Великобританія має теж чужинецьких робітників, що прибувають з Індії та з інших колишніх колоній Британської імперії.

Повне затруднення місцевих робітників в індустріяльних країнах Европи вимагає припливу чужинців. Французька статистика показує, що чужинецькі робітники становлять 4,5 відсотка всієї працюючої людности Франції. В деяких провінціях вони творять дуже високий відсоток населення: в Лянґедоку, на півдні, є їх 8 відс., в Провансі — 7,5 відс., в Льотрингії (на півночі) — 7,8 відсотка.

До високорозвинених індустріяльних країн приїздять робітники з держав, що мають зайву робітну силу. Останнім часом росте число робітників із Юґославії. Комуністична теорія твердить, що під „диктатурою пролетаріяту" безробіття не сміє бути. Факти заперечують цю пропаґанду. Безробіття шириться в Польщі, в СССР та в інших країнах під владою комуністів. Комуністичний уряд Юґославії мовчки визнав цей факт і дозволив юґославським громадянам виїздити в країни „капіталістичного рабства" на заробітки. Отже комуністична держава замість товарів експортує людей.

Чужинецькі робітники у величезній більшості не мають спеціяльної технічної освіти й практики. Вони знаходять працю в сільському й лісовому господарстві, в копальнях вугілля і залізної руди, на будівельних роботах. Жінки — переважно в домашньому господарстві. Перенаселені країни як Бельгія й Західня Німеччина, не заінтересовані в тому, щоб чужинецькі робітники оселялися назавжди в цих державах.

Інакша ситуація у Франції. Французький уряд бажає збільшити число своєї людности прискореним темпом. Тому Франція сприяє переселенню робітників і їхніх родин із сусідніх країн. Італійські, еспанські, португальські робітники, що осядуть у Франції, може й не навчаться французької мови, але їхні діти ходитимуть до французьких шкіл, і з них виростуть справжні французи. Асиміляційна сила Франції дуже велика.

Приплив чужинецьких робітників використовують комуністи для своєї пропаґанди в Західній Німеччині і особливо у Франції, де компартія має під своїм керівництвом найбільшу професійну організацію. Дійсність показує, що маси заробітчан, які прибувають в індустріяльні країни останніми часами, мало цікавляться політичною пропаґандою. Їх захоплює високий рівень життя робітництва, і вони намагаються якнайшвидше заробити грошей, щоб придбати собі авто або послати додому своїм рідним, які лишилися на батьківщині.

Комуністична пропаґанда має найменший успіх серед заробітчан із Юґославії. Вони мали того досить у себе вдома...

Viator

А БАБУСЯ КАЖЕ...

На подвір'ї колгоспному,
Під зеленим дубом,
Зустрів стару Василину
Молодий завклубом.
— У вас, бабо,
сознательність
Зовсім нікудишня.
Ну, чого ви у ту церкву
Ходите щотижня?
А до клубу раз поткнулись,
Та й більш ні ногою.
І як ото можна бути
Темною такою?
Невже в церкві так приємно
Лобом бить поклони?
А бабуся йому й каже:
— Так там же ікони...
А у клубі плакат один
Людям очі коле.
На плакаті написано:
„Вези гній на поле!"
Приліпив ти ту картинку
Та й ходиш героєм,
А людина живе, синку,
Не єдиним гноєм.

Павло Глазовий
„Культура і Життя", Київ

ОТ ВОНА, ФОРМА СОВЄТСЬКОГО ПОКАРАННЯ

Колгоспниця артілі ім. 1-го травня, Таращанського району на Київщині Валентина Зозуля якось не вийшла на проривання цукрових буряків.

За цю „провину" управа колгоспу наказала переорати її город, на якому вона посадила картоплю, цибулю, моркву, помідори та іншу ярину, тобто знищила всю її приватну власність.

В'ЄТНАМЦІ В ОДЕСІ

В Одеській консерваторії, — повідомляє „Культура і Життя" з 18 серпня, — 6 років навчалися в'єтнамці — скрипалі та віолончелісти. Недавно юнакам вручили совєтські дипломи.

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(73)

В повісті „Борислав сміється" автор хотів „представити небувале серед бувалого", показати, як робітничий рух буде розвиватися. В повісті про Захара Беркута Франко змалював часи короля Данила, зокрема напад монголів на гірське карпатське село Тухлю, бажаючи показати, що економічний і політичний розвиток українських сіл піде таким шляхом, щоб уподібнитися до громадського життя з XIII віку. Захар Беркут, вмираючи після перемоги над монголами, передбачає для народу важкі часи:

„Серед тих злиднів народ знов нагадає собі давнє громадство, і благо йому, коли скоро й живо нагадає собі його: це ощадить йому ціле море сліз і крови, цілі століття неволі. Але чи швидше, чи пізніше, він нагадає собі життя своїх предків і забажає йти їх слідом. Щаслив, кому судилося жити в ті дні! Це будуть гарні дні, дні весняні, дні відродження народнього! Передайте ж дітям і внукам своїм вісті про давнє життя і давні порядки. Нехай живе між ними та пам'ять серед грядущих злиднів, так, як жива іскра не гасне в попелі. Прийде пора, іскра розгориться новим огнем! Прощайте!" (XIII, А, 216).

Захар Беркут помер, його поховали згідно з поганським обрядом, „на лоні тих богів, що жили в його серці і нашіптували йому ввесь вік чесні, до добра громади вимірені думки". Автор закінчує свою повість такою заввагою:

„Багато змінилося від того часу. Аж надто докладно збулося віщування старого громадянина. Великі злигодні градовою хмарою перейшли понад руською землею. Давнє громадство давно забуте і, здавалось би, похоронене. Та ні! Чи не нашим дням судилось відновити його? Чи не ми живемо в тій щасливій добі відродження, про яку, вмираючи, говорив Захар, а бодай у досвітках тієї щасливої доби?" (там же, ст. 217).

Отже, Іван Франко написав цю повість у пропаґандивній цілі, щоб ширити ідею „громадства", чи громадівства, якою нібито жили тухольські гірняки в XIII віці. І. Басс. у книзі „Художня проза І. Франка" пише, що Франко вирішив „знайти в історичній давнині такі картини, які дадуть йому змогу задовольнити прагнення сучасної прогресивної громадськости — побачити світлий образ майбутнього. Його творчі сили були спрямовані в сучасне й майбутнє" (ст. 106).

А втім, сам автор до цього признавався в передмові до першого видання свого твору в 1882 році. Він писав, що „повість історична, це не історія. Історикові ходить передовсім о вислідження правди, о сконстатовання фактів, натомість повістяр користується тільки історичними фактами для своїх окремих артистичних цілей, для втілення певної ідеї в певних живих, типових особах. Освітлення, характеристика, мотивування і групування фактів у історика і в повістяря зовсім відмінні: де історик оперує арґументами і логічними висновками, там повістяр мусить оперувати живими людьми, особами.

Праця історична має вартість, коли факти в ній представлені докладно і в причиновім зв'язку; повість історична має вартість, коли її основна ідея зможе зайняти сучасних, живих людей, то значить, коли вона сама жива й сучасна" (XIII, А, 218).

Франко вважав, що „представлення давнього громадського життя нашої Руси єсть, безперечно, таким предметом живим, близьким до сучасних інтересів", бож він перейнявся тоді громадівством М. Драгоманова, бачив таке громадівство в княжій добі серед карпатських гірняків і хотів його відновити, словами Захара Беркута, як лік на те лихо, що панувало в селах в Україні. Пригадаймо собі, як по-свому викладав Мирон Сторож Олексі Сторожеві ідею соціялізму на селі. Це саме робить тут Мирон-Франко в своїй історичній повісті.

І. Франко писав М. Павликові, що „тота повість, хоч і містить у собі багато історичної і неісторичної декорації, все таки, надіюсь, збудить живий інтерес у сучасних людей". І. Басс гадає, що „ці декорації потрібні були письменникові для прикриття соціялістичних ідей і тенденції його твору від цензури Партицького і всього народовецького табору. Як і слід було сподіватись, Партицький повстав проти ідеї і проблематики Франкової повісти, вимагав переробити її, вилучити ряд сцен, тощо. Франко рішуче відмовився переробляти твір, зробив тільки дрібні поправки, що не порушували ні його пляну, ні тенденції" (ст. 107).

І. Басс говорить про „соціялістичні ідеї" в „Захарі Беркуті", але ми гадаємо, що це був не соціялістичний марксизм, а оте громадівство М. Драгоманова, про яке вище вже згадувано і яке пізнати можна з програми журналу „Громада", що її склали в 1880 році три видавці: М. Драгоманов, М. Павлик і С. Подолинський. Ця програма в економічних справах така: „Всі важливі природні багатства і засоби продукції, такі як земля, вода, машини, фабрики — мають бути власністю робітників і селян, зорганізованих в кооперативні товариства. Люди не сміють бути в такому становищі, щоб мусіли продавати свою працю. Вони повинні працювати безпосередньо на себе самих".

(Далі буде)

Увага! *Увага!*

ПРОВІД ПЛАСТОВОЇ СТАНИЧНОЇ СТАРШИНИ в НЮ ЙОРКУ

повідомляє Членів усіх пластових уладів,

що повакаційний сезон праці

ПОЧНЕТЬСЯ

з днем 16-го вересня 1966 р.

Усі виховники повідомлять своїх вихованків про день, годину й місце перших сходин. Усі виховники зголосяться до своїх провідників про дальші доручення.

СТАНИЧНА СТАРШИНА

ВІДДІЛ ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ в НЮ ЙОРКУ

запрошує на **ДОПОВІДЬ**, яка відбудеться **в СУБОТУ, 17-го ВЕРЕСНЯ 1966 РОКУ в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ**, заля ч. 32

Доповідь виголосить

д-р МИРОСЛАВ ПРОКОП

„ЕЛЕМЕНТИ СУЧАСНОГО СПРОТИВУ В УКРАЇНІ І ВИСНОВКИ"

Початок о год. 7:30 веч.

Після доповіді — запити і дискусія.

УПРАВА ОПВВУ

УВАГА! **УВАГА!**

Рочестер, Н. Й. і околиця!

Заходом **УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ**

— відбудеться —

дня 18-го вересня 1966 р.

о год. 4-ій по пол.

на площі HIGHLAND PARK при South Ave.

АКАДЕМІЯ

В ПАМ'ЯТЬ 40-ЛІТТЯ СМЕРТИ

Гол. От. СИМОНА ПЕТЛЮРИ

В програмі беруть участь **Українські Комбатанти** обидвох світових воєн і **Молодечі Організації**, а також **Оркестра СУМА з Боффало** в складі 24 особи.

Просимо Шановне Громадянство взяти якнайчисленнішу участь і тим доказати свою пошану до Головного Отамана Української Армії.

КОМІТЕТ

Карпатський Лещетарський Клюб НЮ ЙОРК

— влаштовує —

в днях 17-го і 18-го вересня 1966 р.

на кортах „СОЮЗІВКИ"

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

в подвійній грі ЧОЛОВІКІВ та в МІШАНІЙ ГРІ

за НАГОРОДИ уфундовані

„Союзівкою"

Початок змагань в СУБОТУ, 17-го ВЕРЕСНЯ о год. 9:30 рано

Зголошення безпосередньо перед початком змагань.

ЗАПРОШЕННЯ

Філія ОДУМ-у в Трентоні, Н. Дж.

має шану запросити Вас на

ПЕРШУ ОСІННЮ ЗАБАВУ

що відбудеться

в суботу, 24-го вересня 1966 р.

(Saturday, September 24, 1966)

POLISH FALCONS HALL

1002 N. Olden Avenue, Trenton, N.J.

Грає всім відома оркестра **Б. ГІРНЯКА**

СМАЧНИЙ БУФЕТ БАГАТО НЕСПОДІВАНОК

Початок о 8-ій год. вечора

УПРАВА ФІЛІЇ ОДУМ-у

Увага! Йонкерс і околиця! Увага!

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ в ЙОНКЕРСІ, Н. Й.

запрошують всю Молодь і Старше Громадянство на

ВЕЛИКУ ОСІННЮ ЗАБАВУ

в суботу, 17-го вересня 1966 р.

в АВДИТОРІЇ ЦЕРКВИ СВ. МИХАЇЛА

при Чеснат вулиці.

Популярна оркестра ОГО

Початок о год. 8:30 веч.

СМАЧНИЙ БУФЕТ, ДОБІРНІ НАПИТКИ В ЗАРЯДІ ВП. ПАНЬ

За гарну забаву ручить —

УПРАВА ВІДДІЛУ

Клівленд, Огайо

ВІДЗНАЧЕННЯ АКТУ 30-ГО ЧЕРВНЯ 1941

— (зрв) — 28-го серпня ОУВФронту влаштували тут святковий бенкет у Золотій Залі готелю Шератон для відзначення Львівського Державного Акту, що 25 років тому мав місце в історії України. „В цій назві — кров нашої доби", говорив головний промовець вечора, д-р Михайло Кушнір з Вашингтону, голова Асоціяції Працівників Української Культури. Аналізуючи акт 30-го червня з перспективи минулих 25 років, вказував він, що цим актом врятовано тоді честь нашої нації. Поширення війни у В'єтнамі є поширенням боротьби за свободу, заявив по-англійськи під гарячі оплески слухачів д-р Нестор Процик з Боффало, голова Українського Відділу АП-АБН.

Конгресмен Чарлз А. Веник, твердив у своїй промові, як пише англомовний щоденник Клівленду „Пл. Ділер" з 29-го серпня, що інтервенція ЗДА в обороні Південного В'єтнаму створила надію для народу України, яка тепер є частиною Совєтського Союзу.

Окремі привіти переслали учасникам бенкету проф. Володимир Радзикевич, сеньйор української громади Клівленду та член уряду Ярослава Стецька в 1941 р.; інж. Іван Безуглов, мол., член ЦК АБН і голова Асоціяції Козацької Національної Преси в ЗДА; посадник м. Клівленду, Р. С. Лохер. Особисту участь у бенкеті взяли — Ралф Перк, ревізор повіту Куягоґа; Андрій Бойко, директор юстиції м. Парма; Осип Трубінський, член Словацької Визвольної Ради; Михайло Можаєв, отаман Козацького Національ Представництва; Геза Б. Іраті, голова Мадярської Федерації кол. повстанців; та д-р Беля Фабіян, голова Федерації кол. політв'язнів Мадярщини, який у привіті згадав, що в концтаборах СССР сидить тепер 63.000 мадярів. В бенкеті взяли участь також українські кол. політв'язні гітлерівських концтаборів та колишні вояки УПА.

Молитви під час бенкету відмовив протоієрей Степан Ганкевич, парох Української Православної Церкви св. Володимира у м. Парма. Програмою керував мґр Богдан Футей. 165 учасників бенкету прийняло резолюцію про підтримку в'єтнамської політики Уряду президента Л. Б. Джансона.

(зрв).

Гартфорд і околиця влаштовують 25-доляровий бенкет на фонд УКУніверситету в Римі

15 липня з ініціятиви УККА, Народного Дому, і Комітету за створення Українського Кат. Патріярхату, скликано всіх представників організацій і товариств на терені Гартфорду, і вибрано Ширший Громадський Комітет, який має влаштувати 25-доляровий бенкет в честь Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого 2 жовтня 1966 р. о год. 1 п. п. в УНДомі. Прибуток призначений на фонд будови Українського Католицького Університету в Римі.

До Комітету увійшли: голова — дир. Роман Романишин, заступник — Лев Любинський, секретар пані Ярослава Солук, скарбники Роман Соболь і Богдан Козак. Члени Комітету: інж. Олександер Пришляк, Ірина Скочдополь, Стефанія Балко, д-р Михайло Яцух, д-р Володимир Ґудз, дир. Евстахій Гомотюк, Іван Кукіль, Володимир Тесля, Петро Титор, Мельник Тиміш, Петро Шагай, Володимир Саляк, Михайло Шевчук, Стефан Чайковський, Олександер Рудзінський, Іван Бозяк і Володимир Василенко.

На бенкеті буде присутній Владика Кир Йосиф Шмондюк, а головну доповідь виголосить д-р Василь Ленцик.

Комітет звертається з проханням до всіх священиків околиці і до церковних і світських організацій допомогти нам в цім великім ділі. Рівночасно усіх Вас запрошуємо на Бенкет, який відбудеться 2 жовтня 1966 о годині 1 по пол. в Українськім Народнім Домі, при 961 Ветерсфілд Ев.

В ПАРИЗЬКІЙ „КУЛЬТУРІ" НАДРУКОВАНО СТАТТЮ ПРО М. РИЛЬСЬКОГО

Париж. — В місцевому польському еміґраційному журналі „Культура", в серпневому числі появилася велика стаття Юзефа Лободовського п. н. „Про Максима Рильського", в якій з глибоким знанням і зрозумінням обставин, в яких жив і працював М. Рильський, змальовано сильветку цього найвизначнішого поета 20 століття. Крім цього, на 9-ти сторінках надруковано 17 перекладів віршів М. Рильського із збірок „Синя далечінь", „Під осінніми зорями" „Крізь бурю й сніг", „Де сходяться дороги" і два вірші з пізнішої творчости. —

В цілому, журнал присвятив повних 17 сторінок творчості М. Рильського.

„Сватання на Гончарівці" на сцені в Ню Йорку

Український оперний ансамбль приготовляє народню комедійну оперетку „Сватання на Гончарівці" клясика української літератури Г. Квітки Основяненка з музикою К. Стеценка. Вистава відбудеться в повному оформленні, з оркестрою, оперовими співаками, хором, декораціями 23-го жовтня у Фешен Інституті.

Виконавцями будуть: П. Шкурат — Т. Федорович (актор українських театрів); Одарка — М. Стефанишин (мол. оперн. Анс. Н. Й.); Уляна — Т. Лихолай (опера в Буенос Айресі); і Олексій — І. Гош (Львівська опера); П. Кандзюба — Б. Крушельницький (мол. оперн. анс., Н. Й.) Стецько — М. Яблонський (актор УТА); Й. Скорик — Л. Рейнарович (Львівська опера), Тиміш — С. Вовчук.

Постановка — Т. Федорович; музичний провід — проф. О. Стратичук, постановка танців — О. Генза, декорації — Т. Федорович.

Зміст комедії - оперетки, правдиво відображає життя села Гончарівки; персонажі — живі люди з яскраво окресленими характерами, їхня мова образна, соковита, насичена народним гумором; ліричні сцени в п'єсі майстерно переплітаються з гостро комедійними. Дуже переконлива своєю правдивістю і побутова лінія твору.

В опереті „Сватання на Гончарівці", де музичний матеріял перестає бути звичайною ілюстрацією до дії, — Стеценко виявляє більш активне творче ставлення до його обробки. Тут зустрінемо і велику інструментальну інтродукцію з викладом та розвитком основного музично - тематичного матеріялу, і розгорнутий інструментальний вступ до пісні, який характеризує психологічний стан дійової особи („Хусточка моя") і елементи розробки музичних тем в номерах, де розвиваються взаємовідносини між персонажами (дуети „Горе лихо" „Ходім, зятю за лісок") і розширення музичних жанрів (хори, танцювальний фінал.)

В піснях, дуетах, терцеті Стеценко досягав великої виразности та мелодійности і водночас простоти музичної характеристики кожної дійової особи і кожного сюжетного моменту дії. Стрічаєм пісні ліричні, закоханих Олексія і Уляни; жартівливі, побутові Шкурата, Скорика і сумні, тужливі Уляни, Одарки.

Ансамбль починає 7-ий рік існування. Його члени розуміють, що не самим хлібом людина живе. Члени ансамблю посвячують свої вільні від щоденної праці хвилі на те, щоб ширити культуру, бо про матеріяльні користі не приходиться говорити. Чи вдержиться ця одиниця при житті, це вже залежить від громадянства.

Р.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

БАЛЕТНА ШКОЛА

РОМИ ПРИЙМИ-БОГАЧЕВСЬКОЇ

БАЛЕТ і НАРОДНІ ТАНКИ

для дітей і молоді

ВПИСИ в БАЛЕТНІЙ СТУДІЇ

133 2nd Avenue — New York City

Четвер, 15-го вересня, год. 3:5 по пол.

П'ятниця, 16-го вересня, год. 3-5 по пол.

Субота, 17-го вересня, год. 2-4 по пол.

ПОЧАТОК ЛЕКЦІЙ В П'ЯТНИЦЮ, 16-го ВЕРЕСНЯ. ГОД. 3-ТЯ ПО ПОЛ. Телеф. OR 7-7187

✝

ЛЕВ ШЕЛЕВИЧ

уроджений 13-го квітня 1883 року в Лежайську — упокоївся в Бозі — 8-го вересня 1966 р. в Шикаґо.

Похорони відбулися 12-го вересня 1966 р. з похоронного заведення при 2157 до церкви св. Николая, опісля на цвинтар св. Николая.

Цією сумною вісткою ділимося з Рідною, Приятелями та Знайомими:

ІВАННА ШЕЛЕВИЧ — дружина

ОКСАНА ФІШ — дочка з дітьми СОНЕЮ і ІРЕНОЮ

РОМАН — син з дружиною РЕГІНОЮ і доньками ЛІЛЕЮ і СОНЕЮ

✝

Ділимося сумною вісткою із нашими Знайомими, що наша Найдорожча

МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ і ПРА-ПРАБАБЦЯ

МАРІЯ з КОПЕРТИНСЬКИХ КОРИТКО

вдова по бл. п. отцеві Миронові Коритко, довголітнім пароховi Холосва, Україна — по важкій і короткій недузі упокоїлася дня 3-го вересня 1966 року.

Покійна народжена 30-го вересня 1880 р. в Купчинцях, пов. Підгайці, Україна. Похорони відбулися в Данкірк, Н. Й.

Залишились в смутку:

СТЕПАНІЯ і КИРИЛО ЛЕВЧЕНКИ, Денвер — дочка і зять

НАТАЛІЯ РИЦАР, Юнійон — дочка

ДАРІЯ і ЛЕВ ЛОМИШ, Данкірк, дочка і зять

АНІЗІЯ і ВОЛОДИМИР КОПИСТЯНСЬКІ, Данкірк — дочка і зять

МАРІЯ і ІВАН КОРИТКИ, Данкірк — невістка і син

ЗІНАЇДА і ЮРІЙ КОРИТКИ, Данкірк — невістка і син

ІРЕНА і ІВАН ГВОЗД, Україна — дочка і зять

МИКОЛА і ГАЛИНА КОРИТКИ, Польща — син і невістка

Внуки, правнуки і пра-правнуки

ПРЕДСТАВНИЦТВО ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ в США

повідомляє Українське Суспільство,

що в неділю, 18-го вересня 1966 р.

о 12-ій год. дня

на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, стейт Ню Джерзі

— відбудеться —

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА

на могилі Св. Пам. кол. Голови Представництва ВО УНРади в США

Д-ра ЄВГЕНА ПРИХОДЬКА

Доїзд до цвинтаря в Савт Бавнд Брук автобусом з Бас Термінал, 41-ша вул. в Ню Йорку.

ПРЕЗИДІЯ ПРЕДСТАВНИЦТВА

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашого Незабутнього МУЖА і БАТЬКА

бл. п. ІВАНА ТИМЧИШИНА

буде відправлена

о год. 9-ій ранку

в п'ятницю, 16-го вересня 1966 р.

в Українській Католицькій Церкві

ЧЕСНОГО ХРЕСТА

37-09 31st Avenue, Astoria, L.I.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

До участи в молитвах просять:

дружина — АННА

син — МАРІЯН

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашого Незабутнього МУЖА, БАТЬКА і ДІДУНЯ

св. п.

Д-ра СЕМЕНА ДЕМИДЧУКА

будуть відправлені

СВ. СЛУЖБИ БОЖІ

у вівторок, 20-го вересня 1966 р.

в БРУКЛИНІ (Савт) в церкві св. о. МИКОЛАЯ, в ТОРОНТІ в парафії св. ПОКРОВИ і в СТЕМФОРДІ в КАПЛИЦІ СЕМІНАРІЇ.

Приятелів і Знайомих просимо в тім дні про молитви.

МАРІЯ ДЕМИДЧУК з Родиною

У другі роковини відходу у Вічність сл. п. національного, політичного і кооперативного діяча та оборонця української Гуцульщини,

СТЕПАНА ОЛЕКСЮКА

замість вінка на Його могилу, зложили 20.00 дол. на видання Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗДА

шваґер Дмитро ТКАЧУК і д-р Матвій СТАХІВ з дружиною

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. МАРІЇ КОРИТКО

дружини бл. п. о. Мирона, пароха в Холосві, складають 15.00 долярів на Український Католицький Університет у Римі

Надія і Зенон ГАДЗЕВИЧ

НЕМА ТО ЯК НА СОЮЗІВЦІ!

Голлівудські артисти ДЖЕК ПЕЛЕНС (Володимир Палагнюк) і МАЙК МАЗУРКІ (Михайло Мазуркевич) та Miss U.S.A. 1965 МІШЕЛ МІТРІНКО і Miss U.S.A. 1966-67 МАРІЯ РИБЧУК

візьмуть участь у ВИБОРІ та КОРОНАЦІЇ

МІСС СОЮЗІВКИ НА 1967 РІК

ПІД ЧАС

ВЕЛИКОГО СОЮЗОВОГО ФЕСТИНУ

що відбудеться

на СОЮЗІВЦІ, оселі УНСоюзу біля Кергонксон, Н. Й.

в СУБОТУ й НЕДІЛЮ 17 і 18-го ВЕРЕСНЯ 1966

Вибір МІСС СОЮЗІВКИ в суботу, 17-го вересня ввечорі, попередить велика культурно-мистецька імпреза з виступом

Сумівського Танцювального Ансамблю „ПОЛТАВА"

з Монтреалю, Канада,

під керівництвом

балетмайстра Віктора Гладуна та в адміністрації Д. Грицайкова,

і власною оркестрою

під керівництвом М. Шереметьи

У програмі ФЕСТИНУ в суботу й неділю старокрайові фестинові розваги: перегони в мішках, биття горщків і подібне.

Також спортові змагання.

МИТРОПОЛИТ ІОАНН...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

структуру, з використанням мозаїки, яка при освітленні робить велике враження. Церква стоїть серед гарної площі, окруженої деревами. Під церквою велика заля із сценою для зібрань і імпрез з кухонними модерними устаткуваннями. В залі вбудовано інсталяції, що вможливлюють відділити чотири простірні шкільні кімнати для навчання релігії й української мови. Увечорі, коли світла виповнюють мозаїки і чотири рефлектори кидають світла на золотий трираменний хрест, що закінчує змодернізовану баню, православна катедра надає всій околиці врочистого вигляду, який ще й підтримує музика традиційних українських дзвонів.

Найбільше свято на сотню років

Посвячення нової катедри Української Православно Церкви у Філядельфії було величавим торжеством. Настоятель парафії отець Степан Біляк справедливо говорив, що трапляється раз на сотню років. На площу перед новим церковним будинком зійшлись понад тисяча парафіян і гостей. Організації молоді Пласту, ОДУМ-у і СУМА прийшли із своїми прапорами. Також українські ветерани прийшли з прапорами: українським і американським. Оформилась процесія, що перейшла доокола прилежними вулицями. Під голосний гомін катедральних дзвонів ідуть молодь і старші громадяни, ідуть тут роджені українці і прибулі з Европи. Катедральний хор під управою проф. Петра Куриленка співає маєстатично „Коль Славен Єси" Бортнянського. Процесія затримується перед катедрою і тут відбувається святкове посвячення наріжного каменя. В заглублення вмуровується важливі документи про будову цього Божого Храму разом із святою землею з Володимирської Гірки у Києві. Після цієї церемонії відбувається привітання і уведення Митрополита у церкву. Владика Іоанн перетинає синьожовту ленту, а дві дівчинки у народніх строях підносять Митрополитові розкішну китицю червоних рож. На сходах до храму вітають Митрополита голова Церковного Комітету Богдан Грицишин і голова Будівельного Комітету Йосип Підгурський хлібом і сіллю по давньому українському звичаю. Під радісний спів хору „Достойно" Митрополит Іоанн входить у храм, привітаний на порозі парохом і настоятлем катедри отцем Степаном Біляком. Владика цілує престіл, благословить народ, що не поміщується у церкві, хоч вона простірна і може помістити понад тисячу осіб, і — надягнувши повні архиєрейські ризи — починає акт посвячення церкви. Хор і вірні співають „Алилуя". В усіх в очах радість, бо це станув волею і працею вірних цієї парафі новий Божий Храм, що затримає українську релігійну традицію в нових поколіннях.

Велична Служба Божа

Перша Служба Божа в православній катедрі святого Володимира Великого була врочиста й імпозантна Її целебрував Митрополит Іоанн разом із шикаґівським єпископом Олександром, а до служби станули ще отці протоєреї — декан округи Омелян Мицик, Андрій Двораківський, представник Архиєпископа Мстислава Теодор Форостій, Іван Гундяк, Віталій Коваленко, Сергій Неприль, Олексій Царик, Нестор Столярчук і парох Степан Біляк. Діяконували отці Володимир Поліщук, Евген Нарушевич, Михайло Борисенко, Микола Харищак і Петро Мелех. Співав катедральний хор під управою проф. Куриленка. Після цієї врочистої Служби Божої священики побажали многоліттєвія всім парафіянам, які склали пожертви на будову катедри, як також помолились і відспівали „Вічную пам'ять" тим добродіям і ктиторам, що їх в міжчасі покликав до себе Господь. Великою подією було це свято і для настоятеля катедри отця Біляка. В той великий для парафії день Митрополит наділив його мітрою. Сльози появились в очах відданого громаді священика, коли Владика передавав йому цю велику церковну почесть.

Бенкет, до якого засіло 700 осіб

Після церковних відправ відбувся в залі Кенстеттерс Фолькcфест-Ферайну великий бенкет, до якого засіло понад 700 осіб. Бенкетом проводили голова Церковного Комітету Богдан Грицишин, а церемоніяльним майстром був голова Будівельного Комітету Йосип Підгурський. Промову під час бенкету виголосив Митрополит Іоанн. Між почесними гістьми був заступник губернатора стейту Пенсильванії і теперішній кандидат на губернатора того ж стейту Реймонд Шефер, який — представлений адвокатом Володимиром Дармограєм — виголосив привітальну промову. З промовами виступили ще предсідник Українського Народного Союзу Йосип Лисогір та й настоятель парафії святого Володимира отець мітрат Степан Біляк. Були виголошені привітання священиками і представниками організацій. Привітальні листи-телеграми прислали Архиєпископ УПЦ Мстислав, сенатор Гю Скат, Архиєпископ УПЦ в Дітройті Володимир. Посадник Філядельфії Джеймс Тейт вітав посвячення нової православної катедри спеціяльним листом з признанням для праці українських громадян міста. В бенкеті побіч визначних гостей і православних священиків взяв участь парох сусідньої української католицької парафії отець М. Бурак. Від Українського Народного Союзу крім предсідника Йосипа Лисогора взяв участь голова Контрольної Комісії УНС і заслужений провідник української громади у Філядельфії д-р Володимир Галан, як також касир Іван Кокольський і радний Іван Одежинський.

На славу Божу і для добра і мира між людьми

Свято посвячення нової української православної катедри було великою історичною подією в житті української громади у Філядельфії. Ця радісна подія наповнила щастям не тільки учасників свята, що на їхніх обличчях можна було завважити вдоволення і зворушення, але всю громаду. У гарній дільниці міста виросла святиня, яка стане новим осередком життя громади. Як заявляє настоятель катедри отець мітрат Біляк, ця релігійна громада хоче жити в мирі з усією українською громадою без уваги на релігійну приналежність; як також з усіми сусідами. Вже тепер всі доокличні мешканці висловлюють вдоволення, що на розі цієї великої вулиці станула святиня, яка звуком дзвонів нагадує всім про справи вищі і понадземні. Та перед настоятелем катедри отцем мітратом Біляком ще більше завдання в майбутньому. Він заплянував виповнити і церкву і будинки, що у пляні (а заплянованo ще великий будинок із імпрезовою залею і репрезентативний парафіяльний будинопк) життям. Перш за все зв'язати молодь з традицією батьків. Для цього існують при парафії і школа релігії, і школа української мови, і школа українських народних танців. При парафії діють Старше Сестрицтво святої Ольги і Молодше Сестрицтво Непорочного Зачаття Діви Марії. Є цілий гурт вівтарних хлопців. Від років існує катедральний хор імені Олександра Кошиця, що ним диригує проф. Петро Куриленко, як і молодечий хор. Є тут діяльний відділ Ліґи Української Православної Молоді, є федеральна кредитова спілка. Організаційні рами накреслені і їх тепер треба виповнити ще живішою діяльністю. З глибоким враженням від врочистого посвячення нової православної катедри у Філядельфії її парафіяни починають ще активнішу діяльність на славу Божу і для добра української громади в готовості повної співпраці з усіми людьми доброї волі, щоб давні світлі релігійні і національні традиції нашого народу вічно жили і в цій свобідній країні.

Організація Оборони Лемківщини...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

в Америці триває сотню літ. Вперше подбали вони про загальну громаду, а згодом узялися до своєї вужчої, лемківської, тим більше, що прийшла велика потреба допомоги Лемківщині. Своє 30-річчя відмічують лемки не тільки цією зустрічю, але й двома важливими книгами: першою повною збіркою творів лемківського поета Богдана Ігоря Антонича, друк якої вже кінчається, та підготовою до друку збірника присвяченого Лемківщині, який редагує проф. Роман Загайкевич. Д-р Падох привітав з'їзд від Українського Народного Союзу, підмічуючи, що його активними засновниками були ранні поселенці в Америці — лемки. Від УРСоюзу вітав його головний предсідник Антін Батюк, від Об'єднання кол. Вояків УПА вітав упівець, який боровся на Лемківщині, Іван Хома, який репрезентував свою організацію разом з Іваном Дмитриком. Від недавніх поворотців з Польщі промовляв Федір Пирень, який передав привіт від лемків у Лемківщині й Польщі, а о. Клепарчук підмітив позитивні риси характеру лемків. Письмові привіти прислали м. ін. один з основників і провідників ООЛ проф. д-р Михайло Дудра, Володимир Лисняк, М. Кавчак, Відділи ООЛ зокрема з Торонта і ін.

На другий день, після Служби Божої, відбулося зложення вінка під пам'ятником Іванові Франкові, після чого відбулася святочна концертова програма. Її відкрив голова Ю. Котляр, а доповідь про історію Організації виголосив Теодор Вислоцький. Лемківські пісні відспівало жіноче тріо: Іванна Котляр, Йосифа Шиманчик і Марія Дзюбак; деклямації І. Б. Антонича виголосила Дарія Чайківська, а з національними танками виступила сумівська танкова група „Лиман" з Пассейку, під керівництвом Романа Титкевича. Рад. Петро Ямняк прочитав окремо для з'їзду написаний вірш „На пустинях Лемківщини". Заповідала програму Соня Цапар, а американський гимн відспівала Оля Хомут. Співом українського гимну закінчено свято, яке сфільмував кінорежисер Ярослав Кулинич. В зустрічі взяли участь кілька сотень лемків і їх провідників, поміж якими був також редактор офіційного органу ООЛ „Лемківські Вісті" та історик Лемківщини, Юліян Тарнович.

Стодолярова пожертва або безвідсоткова позика на сплату боргу за будинок УВАН

Як відомо, акцію цю започаткував проф. Г. Д. Гагарин закликом до українського громадянства („Свобода" з 2-го серпня ц. р.) і перший зголосив свій внесок. За першим списком („Свобода" з 13-го серпня ц. р.) подані були пожертви від шістьох осіб і безвідсоткові позики від п'ятьох осіб на загальну суму 1.100.00 долярів.

Подаємо другий список за час від 6-го до 23-го серпня.

Пожертви: по дол. 150: М. Чорнокосинський по дол. 100: Олена і Полікарп Плюйко; Ілля і Людмила Демиденко; Полікарп Кибкало; А. Худяк; інж. Віктор Корсун; Г. Лозенко; проф. Д-р Петро Потічний; Платон Стасюк; академік Степан Тимошенко; Проф. д-р П. Шулежко (ратами); А. Мірошниченко; М. І. Дяковський; Євген Пизюр; д-р Е. Лебедович; Микола Білок (ратами); проф. Тимофій Сосновий (ратами); архітект Ол. Тимошенко (ратами); А. Михайлова (ратами); Марія і Микола Леванісови та інж. П. Дубрівний (ратами). Разом на суму долярів 2.100.00.

Позики: Євгенія і Федір Савчук. Разом позики 100 дол. Всього з раніше зголошеними пожертвами й позиками 3.450.00 дол.

Крім того, надійшло дрібними внесками, теж на сплату боргу за будинок УВАН за той же час 126 дол. від осіб: М. і А. Марків; Роман Коваль; Т. Луців; Іван Зінченко; Петро Гой; д-р М. Клюфас; д-р А. Процків; д-р М. Міщенко; Іван Заяць; д-р К. Бризгун.

Всього за згаданий час надійшло готівкою 2.206 долярів.

Управа Академії в ЗДА складає щиру подяку всім за відгук на заклик і внески. Наступні поступлення на будинок УВАН будуть подаватись в дальших списках. Про всі інші надходження на потреби Академії буде подано в хроніці.

Управа Академії сподівається, що прихильники української вільної науки прийдуть на допомогу своїми пожертвами чи безвідсотковими позиками для ліквідації боргу за будинок.

Адреса Академії:
The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., 206 W. 100th St., New York, N.Y. 10025.

ВИСТАВКА, ПРИСВЯЧЕНА ІВАНОВІ ФРАНКОВІ

У Полтавському музеї Івана Котляревського відкрито книжково-ілюстративну виставку, присвячену 110-річчю з дня народження Івана Франка.

Звертають увагу рідкісна світлина Івана Франка з дружиною Ольгою Хоружинською, примірник полтавського часопису, що вийшов знагоди п'ятих роковин смерти поета, збірка творів великого Каменяра, видана того ж року в Полтаві. (З „Радянської України" 17 серпня).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 16-го ВЕРЕСНЯ 1966 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 170 Відд. о год. 6-ій веч. в домівці УНДому. — Управа.

СУБОТА, 17-го ВЕРЕСНЯ 1966 р.

АМБРІДЖ, Па. Місячні збори Б-ва ім. св. Василія — 161 Відд. о год. 7-ій веч. в Клюбовім приміщенні. — П. Роновський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 117 Відд. о год. 6:30 веч. в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів при 33 Іст 7-ма вул. — Управа.

Увага! Торонто і околиця! Увага!

Оцим повідомляємо, що

в неділю, 18-го вересня 1966 р.
о год. 3-ій по пол.
в приміщенні
КАНАДІЙСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ
при вул. 297 Каледж в Торонті
— відбудуться —
ШИРШІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ СХОДИНИ ВІДДІЛІВ УНС з ТОРОНТА і БЛИЖЧОЇ ОКОЛИЦІ
а саме:
Ч. Ч.: 49, 402, 407, 408, 418, 432, 440, 442, 453, 464, 469, 478, 470, 480.

Обов'язкову участь в сходинах повинні взяти: голови і секретарі Відділів та конвенційні делеґати. До участи запрошуємо також інших членів управ, союзових працівників, яким дорогі справи УНС.

На порядку нарад: Всебічне обговорення праці Відділів в минулому, провірка виконання піврічного пляну у приєднуванні членів, поширення акцидентових і термінових поліс, плян на друге півріччя, відмічення 50-річчя УНС в Канаді в осені ц. р., міжвідділові змагання, виміна думок і досвіду, різні організаційні справи.

Справи буде реферувати —

ВАСИЛЬ ДІДЮК
головний радний і обласний організатор УНСоюзу
ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

ТАРЗАН, ч. 5684. Ведуть вбивника!

— Відведіть цього дурня знов на арену! — ричав Зетар. — Скличте народ...

— А тоді приведіть його славного противника!

... Пізніше, дрижачи зі страху, монголи зблизилися до клітки з залізних штаб. звідтам чути було насмішливий голос огидного ман'яка... Це був вбивник!